

Spis treści

1. Założenia przyjęte do przykładowych wyliczeń.....	10
2. Wykaz skrótów.....	16
3. Płace w 2024 - zmiany.....	22
3.1 Tabelaryczne zestawienie najważniejszych zmian, które weszły w życie w 2024 r. wraz z ich omówieniem.....	22
3.2 Zestawienie najważniejszych obowiązków pracodawcy na przełomie roku i w 2024 r.....	33
3.3 Obowiązki sprawozdawcze do GUS.....	36
3.4 Czy pracodawca ma obowiązek informowania o zmianach przepisów kadrowo-płacowych, w tym podatkowych.....	37
3.5 Wynagrodzenie minimalne w 2024.....	38
3.5.1 Wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę dla pracownika i zleceniobiorcy w 2024.....	38
3.5.2 Czy pracodawca lub zleceniodawca jest zobowiązany powiadomić o zmianie wysokości minimalnej stawki miesięcznej i godzinowej?.....	39
3.5.3 Przykładowe wyliczenia minimalnego wynagrodzenia do wypłaty i kosztów pracodawcy.....	40
3.6 Składniki wynagrodzenia uzależnione od wysokości minimalnego wynagrodzenia.....	52
3.7 Ubezpieczenia społeczne w 2024	54
3.7.1 Wysokość składek w 2024 r.....	54
3.7.2 Składka na ubezpieczenie wypadkowe od 1 kwietnia 2024 r.....	55
3.7.3 Kwota ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek emerytalno-rentowych w 2024 r.....	56
3.7.4 Kwota ograniczenia miesięcznej podstawy wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w 2024 r.....	58
3.7.5 Skrócenie czasu na przekazywanie korekt dokumentów rozliczeniowych do ZUS.....	59
3.8 Najnowsze interpretacje ZUS.....	61
3.8.1 Partycypacja choćby złotówkowa zapisana w Regulaminie Wynagradzania nadal oznacza zwolnienie składkowe.....	61
3.8.2 Umorzony pracownikowi dług co do zasady jest przychodem opodatkowanym i oskładkowanym.....	62
3.9 Ubezpieczenie zdrowotne w 2024.....	63
3.9.1 Zasady obniżenia składki zdrowotnej – bez zmian w 2024 r.....	63
3.10 Zasiłki w 2024.....	64
3.11 Podatki w 2024 r.....	66
3.11.1 Nowy niższy limit zwolnienia podatkowego finansowania wypoczynku dzieci ze środków obrotowych w 2024.....	66
3.11.2 Nowy niższy limit zwolnienia podatkowego świadczeń socjalnych w 2024.....	66
3.11.3 Podatki w 2024 r.....	67
3.11.4 Skala podatkowa w 2024 r.....	67
3.11.5 Preferencja podatkowe dla pracownika wynikające z rozliczania się wspólnie z małżonkiem/lub rodzica z dzieckiem	68
3.11.6 Koszty uzyskania przychodów w 2024 r. - bez zmian.....	68
3.11.7 Brak podwyższonych kosztów na wniosek pracownika.....	69
3.11.8 Kwota zmniejszająca podatek nie zmieni się w 2024 r.	69
3.11.9 Roczny limit roczny 50% KUP w 2024 r. - bez zmian.....	70
3.11.10 Podatek zryczałtowany - bez zmian w 2024 r.....	70
3.11.11 Opodatkowanie umowy o praktykę absolwencką – bez zmian w 2024 r.....	70
3.11.12 Oświadczenia i wnioski podatkowe.....	71
3.11.13 Fiskus uznaje, że wszystkie oświadczenia i wnioski złożone na druku PIT-2 złożonym w 2023 r. obowiązują w następnych latach.....	71
3.11.14 PIT-2 i wypłata po ustaniu stosunku zobowiązaniowego.....	72
3.11.15 Czy przerwa w umowach o pracę (np. 1 stycznia 2024 r.) wymaga od podatnika - pracownika złożenia kolejnego druku PIT-2?.....	73
3.11.16 Podatnik może złożyć kolejny PIT-2 byłemu pracownikowi lub zleceniobiorcy po rozwiązaniu stosunku zobowiązaniowego.....	73
3.11.17 Zmiana jednej części PIT-2 wymaga złożenia od nowa całego PIT-2.....	81
3.11.18 Czy wszystkie wnioski i oświadczenia mogą być złożone przez pulpit pracowniczy?.....	82
3.12 Oświadczenia i wnioski podatkowe w 2024 r. - zestawienie tabelaryczne.....	83
3.13 Najnowsze interpretacje podatkowe.....	84

3.13.1 Psycholog, rehabilitant, masażysta sfinansowany w miejscu pracy w celu poprawy efektywności pracowników.....	84
3.13.2 Pokrycie kosztów noclegów, transportu oraz wyżywienia a przychód u pracowników i zleceniobiorców.....	90
3.13.3 Spotkania integracyjne nie generują przychodu.....	94
3.13.4 Wycieczka integracyjna nie generuje przychodu.....	101
3.13.5 Wyjazd integracyjny do Kataru może generować przychód dla pracownika.....	102
3.14 Nowe niższe wynagrodzenie dla płatnika.....	111
3.15 Czas pracy w 2024 r.....	111
3.16 Elektronizacja umów o pracę.....	112
3.17 Zmiany, na które czekają pracodawców w 2024 r. lub później	112
3.17.1 Doręczenia elektroniczne.....	112
3.17.2 Sygnaliści.....	113
3.17.3 Dyrektywa o równości wynagrodzeń mężczyzn i kobiet.....	113
3.17.4 Czy przepisy KP o wynagrodzeniu za nadgodziny dla niepełnoetatowca po wyroku TSUE zostaną zmienione?.....	120
3.17.5 Czy fiskus zmieni podejście do ryczałtu samochodowego pod wpływem orzecznictwa NSA?.....	120
3.17.6 Czy wyrok NSA zmieni podejście fiskusa w 2024 do należności wypłacanych pracownikom oddelegowanym tylko w indywidualnej sprawie?.....	121
3.17.7 Umowa o praktykę absolwencką - zawsze odpłatna w 2024 r.?.....	123
4. Zmiany w płacach w 2023 r.....	124
4.1 Odwołanie stanu zagrożenia epidemicznego od 1 lipca 2023 r.....	124
4.2 Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o delegowaniu kierowców w transporcie drogowym.....	124
4.3 Częściowa praca transgraniczna a ubezpieczenia społeczne.....	131
5. Wspólne przepisy podatkowe w naliczaniu wynagrodzeń z różnych umów	133
5.1 Przepisy podatkowe wspólne dla wszystkich podatników.....	133
5.2 Ordynacja podatkowa.....	133
5.2.1 Okres przedawnienia w podatku dochodowym od osób fizycznych.....	135
5.3 Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych.....	135
5.3.1 Zasada powszechności opodatkowania.....	135
5.3.2 PDOF - przepisy wspólne dla podatników i płatników.....	136
5.3.3 Ograniczony i nieograniczony obowiązek podatkowy.....	137
5.4 Przepisy wspólne dla podatników: art. 31a, 31b, 31c PDOF.....	138
5.4.1 Ujednoczenie zasad składania płatnikom oświadczeń i wniosków podatkowych - art. 31a PDOF... 139	
5.5 Druk PIT-2	149
5.5.1 Zasady stosowania przez płatników kwoty wolnej od podatku – art. 31b PDOF.....	153
5.5.2 Zwolnienie płatnika z obowiązku poboru zaliczki na podatek – art. 31c PDOF.....	155
5.5.3 Wzory wniosków i oświadczeń podatkowych.....	156
5.5.4 Art. 31d PDOF – odzyskanie podatku zryczałtowanego przez płatnika.....	158
5.5.5 Wspólne zwolnienia podatkowe dla wszystkich podatników.....	158
5.5.6 Wspólne zwolnienia podatkowe „zerowy PIT” dla pracownika i zleceniobiorcy.....	161
5.5.7 Zerowy PIT dla powracających z zagranicy.....	162
5.5.8 Zerowy PIT dla rodziców 4+ dzieci.....	163
5.5.9 Zwolnienie zerowy PIT dla pracującego seniora.....	166
5.5.10 Warunki zastosowania zwolnień podatkowych „zerowy PIT” przez płatnika.....	170
5.5.11 Zwolnienia zerowy PIT - pytania.....	170
5.5.12 Zaległe składki ZUS zapłacone za ubezpieczonego przez płatnika nie generują przychodu – zmiana stanowiska fiskusa.....	171
5.6 Wynagrodzenie płatnika zaliczek i podatków z tytułu terminowego wpłacania podatków.....	172
5.7 Okres przechowywania dokumentacji płacowej.....	172
5.7.1 Interpretacje podatkowe	173
6. Wspólne przepisy ubezpieczeniowe.....	178
6.1 Przepisy ubezpieczeniowe.....	178
6.2 Podstawa wymiaru składek.....	178
6.2.1 Limit roczny podstawy składek emerytalno-rentowych.....	179
6.2.2 Kwota ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek emerytalno-rentowych w 2024 r.....	180

6.2.3 Kwota ograniczenia miesięcznej podstawy wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w 2024 r.....	180
6.3 Przychody zwolnione od składek.....	181
6.3.1 Podstawa wymiaru składek dla pracownika.....	181
6.3.2 Zwolnienia składkowe dla pracownika.....	183
6.3.3 Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców i osób zrównanych ze zleceniobiorcami.....	186
6.3.4 Zwolnienia składkowe dla zleceniobiorcy.....	187
6.3.5 Wycena świadczeń dla celów naliczenia składek – wspólne przepisy.....	192
6.4 Podniesienie limitu zwolnienia składkowego na posiłki z 300 zł do 450 zł miesięcznie od 1 września 2023 r.....	193
6.5 Inne zmiany w rozporządzeniu składkowym od 1 września 2023 r.....	194
6.6 Okres przechowywania dokumentacji płacowej i innej.....	194
6.7 Przedawnienie składek ZUS.....	195
6.8 Zaświadczenie dla pracującego emeryta i rencisty.....	195
6.9 Wynagrodzenie dla płatników zasiłków	197
6.10 Interpretacje indywidualne ZUS.....	197
7. Od brutto do netto – pracownik.....	201
7.1 Przychód – podstawowe pojęcie w naliczaniu listy płac u pracownika.....	201
7.2 Przychód z tytułu nielegalnego zatrudnienia wolny od podatku.....	204
7.3 Składki ZUS	204
7.4 Czy powstaje przychód po stronie pracownika – analiza 4 pytaniami krok po kroku.....	205
7.5 Moment powstania przychodu.....	210
7.6 Świadczenia na rzecz pracowników.....	211
7.6.1 Ustalanie wartości świadczeń w celu naliczenia zaliczki	211
7.7 Pobór podatku przez pracodawcę - art. 32 PDOF.....	213
7.8 Technika naliczania wynagrodzenia pracownika.....	215
7.9 Pozostałe wyliczenia wynagrodzeń pracowniczych w 2024 r.....	244
7.9.1 Umowa o pracę.....	244
7.9.2 Umowa o pracę z wykorzystaniem preferencji podatkowych dla samotnych rodziców i pracowników rozliczających się wspólnie z małżonkiem.....	248
7.9.3 Listy płac wypłacane w 2024 r. po ustaniu stosunku pracy.....	255
7.10 Zwolnienia podatkowe tylko dla pracownika.....	263
7.11 Zwolnienia składkowe bez braku zwolnienia w rozporządzeniu składkowym.....	269
7.12 Ujęcie w kosztach uzyskania przychodów wynagrodzeń i świadczeń nieodpłatnych.....	270
8. Umowy cywilnoprawne – od brutto do netto.....	274
8.1 Przychód – podstawowe pojęcie w naliczaniu listy płac dla osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych.....	274
8.1.1 Moment powstania przychodu.....	278
8.2 Świadczenia na rzecz zleceniobiorców.....	278
8.3 Zleceniobiorca - technika naliczania zapłaty	279
8.3.1 Wyłączenia z podstawy składek (zwolnienia składkowe).....	283
8.3.2 Opodatkowanie ryczałtowe umów cywilnoprawnych.....	299
8.4 Umowa o dzieło - technika naliczania.....	308
8.4.1 Opodatkowanie ryczałtowe umowy o dzieło.....	310
8.5 Składki na ubezpieczenia społeczne.....	312
8.5.1 Umowa o zlecenie i dzieło – podatek zryczałtowany.....	316
9. Składka zdrowotna w 2024 r.....	319
9.1 Składka zdrowotna – ogólne zasady.....	319
9.2 Informacja ZUS „Zmiany dotyczące składki zdrowotnej od 2022 r.”.....	319
9.3 Ograniczenie składki zdrowotnej.....	321
9.3.1 Historyczna zaliczka tzw. gilotyna.....	321
9.3.2 Hipotetyczna zaliczka na podatek.....	324
9.3.3 Inne przypadki szczególne.....	325
9.3.4 Przykłady zastosowania mechanizmu „gilotyny” czyli ograniczenia składki zdrowotnej.....	325
9.3.5 Hipotetyczna zaliczka na podatek dochodowych ograniczeniem składki zdrowotnej w przypadku zastosowania przez płatnika zwolnień podatkowych „zerowy PIT”.....	334

9.3.6	Obniżenie składki zdrowotnej – umowa zlecenia.....	337
9.4	Ograniczenia składki zdrowotnej gdy pracownik otrzymuje składniki odkładkowe i nieoskładkowe.....	340
9.5	Umowy cywilnoprawne.....	342
9.5.1	Pobór zaliczki przez płatnika – art. 41 PDOF.....	342
9.5.2	Kwota wolna również dla osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych.....	342
9.5.3	Pobór podatku w formie ryczałtu przez płatnika – art. 30 PDOF.....	343
9.5.4	Wniosek o niepobieranie zaliczek.....	344
9.5.5	Limit 50% KUP i jego łączenie się ze zwolnieniem podatkowym zerowy PIT dla młodych.....	347
9.5.6	Brak możliwości odjęcia składki zdrowotnej od zaliczki na podatek.....	347
9.5.7	Zasady ograniczania składki zdrowotnej.....	347
9.5.8	Umowy cywilnoprawne – przykładowe wyliczenia.....	347
10.	Kilka list płac.....	353
10.1	Kilka umów o pracę w kilku miejscach pracy.....	353
10.1.1	Podatki, zwolnienia podatkowe.....	353
10.1.2	Składki ZUS.....	353
10.1.3	Przekroczenie rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – informacja ZUS.....	353
10.2	Kilka wypłat w miesiącu u jednego płatnika.....	355
10.2.1	Zaokrąglenia.....	355
10.2.2	Wyrównanie do minimalnego.....	356
10.2.3	Brak wypłaty pieniężnej, z której można odprowadzić zaliczkę.....	356
10.2.4	Kilka lista płac w miesiącu.....	357
11.	Inne nowości, wskaźniki i stawki w 2024 r.....	364
11.1.1	Jakie składniki wchodzi a jakie nie do sumy – wyjaśnienia GUS.....	365
11.1.2	Pracownicze honoraria autorskie nie wchodzi do minimalnego wynagrodzenia za pracę.....	370
11.2	Współczynnik ekwiwalentowy.....	383
11.3	Nowa wysokość minimalnej stawki godzinowej dla zleceniobiorców i samozatrudnionych w 2024 r.....	384
12.	Wynagrodzenie pracownika.....	385
12.1	Umowa o pracę - uwagi ogólne.....	385
12.2	Ustalanie wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń związanych z pracą.....	385
12.3	Jakie są systemy wynagradzania?.....	386
12.4	Brutto czy netto – jak określać wynagrodzenie w umowie o pracę?.....	388
12.5	Zasady wypłaty wynagrodzenia.....	389
12.6	Składniki wynagrodzenia.....	389
12.7	Obligatoryjne składniki wynagrodzenia i podstawy prawne ich przyznawania i obliczania.....	394
12.8	Zwolnienia podatkowe – zerowy PIT.....	409
12.8.1	Zerowy PIT dla młodych – art. 21 ust. 1 pkt. 148 PDOF.....	409
12.9	Zwolnienia podatkowe wprowadzone Polskim Ładem od 1 stycznia 2022 r.....	409
12.9.1	Zwolnienie podatkowe – wyłącznie dla pracownika.....	409
12.10	Obligatoryjne składniki wynagrodzenia - opodatkowanie i oskładkowanie.....	410
12.11	Składniki fakultatywne oraz benefity - oskładkowanie i opodatkowanie w 2024 r.....	412
12.12	Upominki dla pracownika mogą nie być opodatkowane podatkiem dochodowym lecz podatkiem od spadków i darowizn.....	424
12.13	Świadczenia nieodpłatne przysługujące pracownikom w czasie urlopów związanych z rodzicielstwem nie podlegają składkom.....	426
12.14	Zaległe składki ZUS zapłacone za ubezpieczonego przez płatnika nie generują przychodu – zmiana stanowiska fiskusa.....	429
12.15	Wynagrodzenie pracownika - podsumowanie.....	429
13.	Czas pracy.....	433
13.1	Czas pracy a wynagrodzenia.....	433
13.2	Wymiar czasu pracy pracowników.....	434
13.3	Współczynnik do wyliczenia ekwiwalentu w 2024 r.....	444
13.4	Czas pracy - podsumowanie.....	444
14.	Umowa o pracę.....	446
14.1	Termin, tryb i dokumentowanie wypłaty wynagrodzenia.....	446
14.2	Konsekwencje niewypłacania wynagrodzenia przez pracodawcę.....	447
14.3	Pasek płacowy czy informacja miesięczna?.....	448

14.4	Raport informacyjny.....	450
14.5	Zasady zaokrągleń.....	451
14.6	Umowa o pracę - podsumowanie.....	455
15.	Obligatoryjne składniki wynagrodzenia pracownika.....	457
15.1	Wynagrodzenie za pracę.....	457
15.2	Wynagrodzenie minimalne.....	457
15.2.1	Wyrównanie do minimalnego.....	458
15.3	Wynagrodzenie za pracę pomniejszone.....	464
15.4	Wynagrodzenie za czas choroby.....	477
15.4.1	Limit 33 (14 dni) wynagrodzenia chorobowego.....	479
15.4.2	Kiedy nie przysługuje wynagrodzenie chorobowe?.....	485
15.5	Zasiłek chorobowy.....	486
15.5.1	Zasady ustalania kto jest płatnikiem zasiłku.....	488
15.5.2	Okres wyczekiwania.....	489
15.5.3	Choroba na przełomie roku kalendarzowego.....	491
15.5.4	Okres zasiłkowy.....	492
15.5.5	Wysokość zasiłku.....	496
15.5.6	Elektroniczne zwolnienia lekarskie (e-ZLA).....	497
15.5.7	Zwolnienia lekarskie – obowiązek informowania o miejscu pobytu na zwolnieniu	498
15.5.8	Podstawa wymiaru zasiłku chorobowego pracownika.....	498
15.5.9	Zasady wliczania zmiennych składników wynagrodzenia.....	511
15.5.10	Uzupełnianie podstaw zasiłkowych.....	517
15.5.11	Ponowne ustalenie prawa do zasiłku chorobowego	530
15.5.12	Dodatkowe zatrudnienie.....	530
15.5.13	Zmiana pracodawców.....	531
15.5.14	Zmiana wymiaru czasu pracy.....	532
15.5.15	Minimalna podstawa zasiłku.....	533
15.5.16	Wynagrodzenie za pracę i choroba za ten sam dzień.....	534
15.6	Zmiany w zasiłkach od 1 stycznia 2022 r.....	535
15.6.1	Od 1 stycznia 2022 r. krótszy okres zasiłkowy po ustaniu ubezpieczenia.....	535
15.7	Nowe rozporządzenie o dokumentacji zasiłkowej.....	537
15.8	Nowości w Komentarzu zasiłkowym z 21 sierpnia 2023 r.....	538
15.8.1	Zakończone umowy z własnym pracownikiem wliczane do podstawy zasiłkowej – zmiana stanowiska ZUS w komentarzu do ustawy zasiłkowej.....	538
15.8.2	Nowy punkt 293 w Komentarzu zasiłkowym.....	540
15.8.3	Kontrowersyjne wytyczne ZUS o podwyższaniu do 1000 zł zasiłku macierzyńskiego (punkt 184) w Komentarzu zasiłkowym z 21 sierpnia 2023 r.....	541
15.9	Urlopy związane z rodzicielstwem i świadczenia przysługujące rodzicom.....	542
15.9.1	Nowelizacja work-life balance reforma w uprawnieniach rodzicielskich i zasiłkach.....	542
15.9.2	Zmiany w ustawie zasiłkowej wprowadzone nowelizacją work-life balance.....	542
15.10	Nowa wersja komentarza zasiłkowego	547
15.10.1	Zestawienie urlopów i świadczeń związanych z rodzicielstwem.....	547
15.10.2	Definicje pojęć na potrzeby działu ósmego KP.....	552
15.10.3	Nowe rozporządzenie w sprawie wniosków o urlopy związane z rodzicielstwem.....	553
15.10.4	Urlop macierzyński.....	553
15.11	Zasiłek opiekuńczy	559
15.11.1	Druki Z-15A i Z-15B.....	562
15.12	Zmiany w zasiłkach wprowadzone nowelizacją work-life balance.....	563
15.13	Najważniejsze wyroki i interpretacje w sprawach związanych z zasiłkami.....	565
15.14	Zasiłek wyrównawczy.....	567
15.15	Praca w porze nocnej.....	567
15.15.1	Pora nocna – definicja.....	567
15.15.2	Rekompensowanie pracy w porze nocnej.....	567
15.15.3	Dodatek za pracę w porze nocnej – zasady obliczania.....	568
15.16	Przykładowe wyliczenia wynagrodzenia pracownika wykonującego pracę w porze nocnej.....	569
15.17	Wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy.....	581
15.17.1	Składniki wchodzące do podstawy wynagrodzenia urlopowego.....	582

15.17.2 Składniki, które nie wchodzą do podstawy wynagrodzenia urlopowego.....	586
15.17.3 Premia uznaniowa w podstawie urlopowej.....	586
15.17.4 Wyliczenie wynagrodzenia urlopowego.....	589
15.17.5 Urlop na przełomie miesięcy.....	599
15.17.6 Odwołanie z urlopu – zwrot wydatków.....	599
15.17.7 Przesunięcie terminu urlopu – zwrot wydatków.....	599
15.18 Ekwiwalent za urlop.....	601
15.19 Inne zwolnienia z pracy.....	610
15.19.1 Usprawiedliwianie nieobecności w pracy.....	610
15.20 Zwolnienie z powodu działania siły wyższej	611
15.20.1 Inne zwolnienia od pracy.....	611
15.21 Przypadki zastosowania zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop ...	617
15.22 Ustalanie wynagrodzenia za czas urlopu okolicznościowego.....	619
15.23 Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych.....	623
15.24 Wynagrodzenie za dyżur.....	634
15.25 Wynagrodzenia za czas przestoju.....	636
15.26 Wynagrodzenia za pracę wykonaną wadliwie.....	640
15.27 Dodatek wyrównawczy.....	640
15.28 Odprawa rentowa lub emerytalna.....	643
15.29 Odprawa pośmiertna	649
15.30 Odprawa z tytułu rozwiązania umowy o pracę.....	650
15.31 Odszkodowanie za skrócony okres wypowiedzenia.....	653
15.32 Potrącenia.....	654
15.32.1 Potrącenia z wynagrodzenia za pracę i wynagrodzenia chorobowego.....	654
15.32.2 Egzekucja z wynagrodzenia za pracę – przepisy KPC dotyczące egzekucji komorniczej.....	655
15.32.3 Zajęcie administracyjne.....	657
15.32.4 Zmiany potrąceń dotyczących należności z tytułu podróży służbowej.....	658
15.32.5 Wyższe kary dla pracodawców zatrudniających dłużników alimentacyjnych od 1 grudnia 2021 r.	659
15.32.6 Korespondencja z komornikiem.....	659
15.32.7 Kwoty wolne od potrąceń.....	660
15.32.8 Potrącenia obligatoryjne	663
15.32.9 Maksymalna wysokość potrąceń.....	664
15.32.10 Zbieg potrąceń.....	667
15.32.11 Potrącenia fakultatywne.....	669
15.32.12 Potrącenia z zasiłków.....	671
15.32.13 Kwoty wolne od potrąceń z zasiłków	672
15.32.14 Potrącenia z ZFSS.....	674
15.32.15 Potrącenia z umów cywilnoprawnych.....	675
15.33 Obligatoryjne składniki wynagrodzenia pracownika - podsumowanie.....	677
16. Fakultatywne składniki wynagrodzenia pracownika.....	679
16.1 Nagroda czyli premia uznaniowa.....	679
16.2 Premia uznaniowa w orzecznictwie.....	681
16.3 Premia uznaniowa w podstawach.....	684
16.4 Nagroda jubileuszowa.....	687
16.5 Dodatkowa odprawa emerytalna, odprawa rentowa.....	690
16.6 Dobrowolne odprawy, odszkodowania i rekompensaty wypłacane pracownikom z tytułu wygaśnięcia lub rozwiązania stosunku pracy	691
16.7 Odszkodowanie wypłacone byłemu pracownikowi.....	694
16.8 Odszkodowania wynikające z zakazu konkurencji	698
16.9 Fakultatywne składniki wynagrodzenia pracownika - podsumowanie.....	701
17. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.....	702
17.1 Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym.....	702
17.2 Zestawienie porównawcze zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym.....	703
17.3 Umowa zlecenia z osobą niebędącą pracownikiem zleciodawcy, nieposiadającą innych tytułów do objęcia ubezpieczeniami.....	716
17.4 Zbiegi tytułów do ubezpieczeń	717

17.5	Co decyduje o schemacie opuszczenia zlecenia: moment wypłaty czy data wykonywania zlecenia? ...	718
17.5.1	Umowa zlecenia i umowa o pracę u jednego pracodawcy.....	719
17.5.2	Umowa zlecenia z innym podmiotem niż własny pracodawca	724
17.5.3	Kilka umów zlecenia	728
17.6	Istota terminu wypłaty wynagrodzenia przy zbiegu tytułów do ubezpieczeń społecznych.....	729
17.7	Umowa o dzieło zawarta z własnym pracownikiem.....	730
17.8	Umowa zlecenia/o dzieło zawarta ze studentem nie będącym pracownikiem zleceniodawcy.....	732
17.8.1	Zbieg zleceń - zasady obowiązujące od 1.1.2016 r.....	735
17.9	Umowa zlecenia i przebywanie na urlopie wychowawczym.....	737
17.10	Umowa zlecenia i przebywanie na urlopie macierzyńskim.....	737
17.10.1	Podstawa wymiaru składki osób pobierających zasiłek macierzyński.....	737
17.10.2	Stopy procentowe składek na ubezpieczenia społeczne oraz sposób finansowania składek.....	738
17.11	Druki przesyłane do ZUS.....	741
17.11.1	Kod zawodu w drukach ubezpieczeniowych.....	742
17.11.2	Terminy wysyłania deklaracji, rozliczania i opłacania składek.....	743
17.12	Składka na ubezpieczenie zdrowotne.....	743
17.12.1	Uchylenie druku ZUS ZZA od 1 stycznia 2022 r.....	744
17.13	Zmiany kodów tytułów ubezpieczenia od 5 sierpnia 2023 r.....	745
17.14	Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. ...	745
17.14.1	Fundusz Pracy.....	745
17.14.2	Fundusz Solidarnościowy.....	748
17.14.3	Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.....	748
17.14.4	Zwolnienie z opłacania składek na FP, FS i FGŚP.....	749
17.14.5	Fundusz Emerytur Pomostowych.....	750
17.15	Platforma Usług Elektronicznych obowiązkowa dla każdego płatnika	751
18.	PPK.....	753
18.1	PPK – pracownicze plany kapitałowe.....	753
18.2	Zasady PPK.....	753
18.3	Aktorzy PPK.....	754
18.4	Terminy.....	756
18.4.1	Osoby zatrudnione objęte PPK.....	757
18.4.2	Obowiązek informacyjny o autozapisie.....	758
18.4.3	Pierwszy autozapis od 1 marca 2023 r.....	759
18.4.4	Nowe zasady zwrotu nienależnych wpłat do PPK.....	761
18.4.5	PPK a lista płac.....	762
19.	Umowa zlecenia i umowa o dzieło.....	764
19.1	Umowy cywilnoprawne – uwagi ogólne.....	764
19.2	Kiedy zastosować umowę zlecenia a kiedy umowę o dzieło?.....	768
19.3	Minimalna stawka godzinowa dla zleceniobiorców i samozatrudnionych.....	770
19.4	Zleceniodawca płatnikiem zaliczek i podatku.....	777
19.4.1	Miesięczna kwota zmniejszająca podatek od 1 stycznia 2024 r. również dla osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych.....	777
19.4.2	Brak obowiązku poboru zaliczki od zasiłków wypłacanych przez zleceniodawcę.....	777
19.4.3	Brak zaliczki na wnioski	778
19.5	Umowa zlecenia – zabezpieczenie zleceniodawcy, w przypadku oświadczenia w zakresie ubezpieczeń społecznych niezgodnego z prawdą.....	779
19.6	Zlecenie i umowa o dzieło z własnym pracownikiem.....	779
19.7	Umowa o dzieło czy zlecenie – kontrole ZUS i orzecznictwo SN.....	780
19.8	50% koszty uzyskania (KUP).....	781
19.9	Składka na ubezpieczenie zdrowotne.....	782
19.10	Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.....	783
19.11	Zaliczka na podatek dochodowy.....	783
19.12	Zasiłek dla zleceniobiorcy.....	785
19.13	Zastosowanie pracowniczych zwolnień składkowych dla umowy zlecenia	786
19.14	Umowa zlecenia i umowa o dzieło - podsumowanie.....	786
20.	Umowa o praktykę absolwencką.....	788
20.1	Uwagi ogólne.....	788

20.2 Technika naliczania zapłaty z umowy o praktykę absolwencką.....	790
21. Wynagrodzenie członka zarządu.....	793
21.1 Członek zarządu - regulacje.....	793
21.2 Technika naliczania wynagrodzenia dla członka zarządu.....	793
21.2.1 Oskładkowanie składką zdrowotną premii za 2021 wypłaconych w 2022.....	799
21.2.2 Zastosowanie zwolnień składkowych.....	801
22. Wynagrodzenie członka rady nadzorczej.....	803
22.1 Rada nadzorcza.....	803
22.1.1 Rada nadzorcza – ogólna charakterystyka.....	803
22.1.2 Składki ZUS z tytułu pełnienia funkcji członka rady nadzorczej.....	803
22.1.3 Zbieg tytułów do ubezpieczeń społecznych.....	804
22.1.4 Wysokość składek.....	804
22.2 Technika naliczania wynagrodzenia dla członka rady nadzorczej.....	807
22.2.1 Opodatkowanie ryczałtowe.....	818
22.3 Brak możliwości obniżenia składki zdrowotnej do wysokości naliczonej zaliczki na podatek.....	819
22.3.1 Oskładkowanie premii za 2021 składką zdrowotną w 2024 r.....	820
22.3.2 Odpowiednie zastosowanie zwolnień składkowych.....	821
23. Praca zdalna w Kodeksie pracy.....	824
23.1 Praca zdalna – definicja i rodzaje.....	824
23.2 Praca zdalna kodeksowa, kosztowa.....	829
23.2.1 Postać dokumentacji dotyczącej pracy zdalnej.....	831
23.2.2 Pracownicy szczególnie uprawnieni do pracy zdalnej.....	832
23.2.3 Praca zdalna w ramach elastycznej organizacji pracy.....	834
23.3 Tryb wprowadzenia i sposoby określenia zasad wykonywania pracy zdalnej.....	835
23.4 Regulamin wyboru przedstawicieli pracowników.....	837
23.5 Zakończenie wykonywania pracy zdalnej kodeksowej.....	842
23.6 Świadczenia pieniężne z tytułu wykonywania pracy zdalnej.....	844
23.6.1 Przykładowe wyliczenia ryczałtu za pracę zdalną.....	849
23.7 Zasady kontroli w trakcie wykonywania pracy zdalnej.....	852
23.8 Czas pracy w trakcie pracy zdalnej.....	854
23.9 Praca zdalna na polecenie pracodawcy.....	859
23.10 Praca zdalna okazjonalna.....	863
23.11 Praca zdalna – porównanie różnych rodzajów pracy zdalnej.....	868
23.12 Świadczenia z tytułu pracy zdalnej w stanowiskach fiskusa.....	872
23.13 Praca zdalna wprowadzona jako elastyczna organizacja pracy na podstawie nowelizacji work-life balance.....	877
23.14 Nowelizacja rozporządzenia o świadectwie pracy w związku z nowelizacją work-life balance i wprowadzeniem pracy zdalnej do Kodeksu Pracy.....	878
24. Work-life balance – nowelizacja Kodeksu pracy.....	882
24.1.1 Rozszerzenie ochrony przed niekorzystnym traktowaniem w zatrudnieniu z powodu korzystania z uprawnień pracowniczych.....	883
24.1.2 Nowe regulacje dotyczące umowy na okres próbny.....	884
24.1.3 Pracodawca wskazuje w umowie o pracę dzień rozpoczęcia pracy.....	885
24.1.4 Brak możliwości zakazywania pracy na rzecz innego podmiotu.....	885
24.1.5 Rozszerzona treść umowy o pracę i dodatkowej informacji dołączanej do umowy o pracę.....	885
24.1.6 Rozszerzony zakres informacji dla pracowników wysyłanych do innego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego.....	888
24.1.7 Wniosek o zmianę rodzaju umowy o pracę na umowę o pracę na czas nieokreślony lub o bardziej przewidywalne i bezpieczne warunki pracy – nowość od 26 kwietnia 2023 r.....	889
24.1.8 Ograniczenia w wypowiedaniu umów o pracę – nowość od 26 kwietnia 2023 r.....	890
24.1.9 Obowiązek podawania przyczyny wypowiedzenia i inne zmiany dotyczące wypowiedzenia umów na czas określony.....	891
24.1.10 Rozszerzony katalog podstawowych obowiązków pracodawcy.....	892
24.1.11 Więcej przerw w pracy wliczanych do czasu pracy.....	892
24.1.12 Zwolnienie od pracy z powodu siły wyższej.....	892
24.1.13 Dodatkowy bezpłatny urlop opiekuńczy.....	895
24.1.14 Elastyczna organizacja pracy na wniosek rodziców dzieci do ukończenia 8. r. ż.....	895

24.1.15 Dłuższy urlop rodzicielski.....	896
24.1.16 Urlop ojcowski – tylko do ukończenia 12 miesiąca.....	897
24.1.17 Zmiana postaci wniosku o udzielenie części urlopu macierzyńskiego.....	897
24.2 Nowelizacja ustawy zasiłkowej w związku z ustawą work-life balance.....	898
24.3 Nowelizacja rozporządzenia o dokumentacji pracowniczej w związku z ustawą work-life balance.....	898
25. Błędy w naliczaniu płac i inne problemy	900
26. Kontrole.....	904
26.1 Kontrole ZUS i US.....	915
27. Wygląd listy płac.....	917
28. Korekty listy płac.....	921
28.1 Przyczyny korekty listy płac	921
28.1.1 Korekta – zasadność użycia pojęcia	922
28.1.2 Lista płac – dokument księgowy.....	924
28.2 Przedawnienie roszczeń pracowniczych.....	928
28.2.1 Kontrola PIP – skutki dla pracodawcy.....	929
28.2.2 Przedawnienie składek ZUS.....	929
28.2.3 Termin przechowywania dokumentacji pracowniczej.....	929
28.3 Dopuszczalność i sposoby korekty listy płac	930
28.3.1 Kiedy można skorygować PIT-11?.....	932
28.4 Korekta listy płac z powodu zwrotu wpłaty do PPK.....	937
28.4.1 Instytucja finansowa prowadząca PPK zwróciła środki w kwocie niższej niż nienależnie dokonane wpłaty.....	939
28.4.2 Instytucja finansowa prowadząca PPK zwróciła środki w kwocie wyższej od nienależnie dokonanej wpłaty.....	940
28.4.3 Instytucja finansowa prowadząca PPK zwróciła środki w kwocie równej nienależnie wykonanym wpłatom.....	941
29. Zamówienie książek.....	942